

Szerkesztőség:
Főter, Hermann-udvar I. emelet,
a főleposónél.
Bérmontetlön leveleket csak ismert
kézől fogadjunk el. Kéziratokat
vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főter, Hermann-udvar I. emelet,
a külső folyosón.

Hirdetések díjazabály szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vásár-
nap utáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . . . 12 frt.
Fél évre . . . . . 6 frt.
Negyed évre . . . . . 3 frt.
Egy hóra . . . . . 1 frt.

Vidékre postán küldve:
Egész évre . . . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . . . 7 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . . . . 1 frt 20 kr.

A káröröm.

Budapest, jan. 16.

Az emberi jellemében nem éppen a legszöbb jellemvonás a káröröm, és a többi vonások „diapazon-jában, az alkotás többi hangszerének, a lélek többi hurjának összhangban legalább is oly szükös, mint maga a jóság. Az a rikácsoló, recsegő trombita-hang ez, mely, midőn a karnagy „forte“-ra kommandíroz, ez adja meg a zaj valódí kifejezését. És ha nem volna, nem tudnánk lármás zenét csinálni. Valamint ha benne nem volna az emberi jellemvonásban, ha nem nyilatkoznék hol a guny, hol a megszólas vagy kikaczagás hangján, több hibát megengednénk magunknak. És valóban oly bántóan, oly rikácsolóan és bosszantóan nem is hat reánk semmi, mint irigyünk ajkairól a káröröm kacagása; és ha a spartai viu, a ki rókát lopott, később felt megmalni, mint tettét elárulni, sok olyan emberre találunk a mai világban is, ki inkább meghal, mintsem oly valakit, mely irigyének kacagására adna okot, elismerje. Csak a határozott szilárdaság, férfias lelkierő és büszke öntudat képezzel az emberesül; a kötelesség-érzet azon megnyugtató önvallomása: mindent megtettem, ami tőlem telt, de elvégre, istenséget nem arrogálok magamnak; az emberi erőn túl pedig nem tudtam cselekedni. És most ha úgy tetszik: ne vessetek!

És mikor a kacagás az ilyen nyilatkozatra recsszen meg, olyan, mintha a márványlapra trombitálna rá valaki: a hang visszapattan s az egész zenében disharmoniát, fület sértő, rosszul eső hamis hangkeveréket idéz elő, amint hogy elidőzött most az ellenzéki káröröm recsegő kacagása, a pénzügyminiszter ama férfias és nyílt kijelentése: „az ideí mérleg rosszabb a tavalyinál.“

Nincs ellenzéki szónok, ki ne ezen kijelentésbe kötne bele, a karmesterek folytonos „forte“ kommandója után szól az ellenzéki zene, s meg vagyok róla győződve, hogy a nagy közönség előtt fúlsértő kezd már lenni a recsegés. Csak Szapáry látszik márványhidegnek és szilárdnak. Érzí, hogy ez a nagy bombardírozás nem az a jerichói hang, melytől összedülnek a falak, hanem egy erőltetett, összhang nélküli láрма, milyént a trombitálni tudó, de zenéhez nem értó fanlusi évé zenészek szoktak csinálni. Lehet, hogy a tömegnek tetszik is, de a zeneértő közönség be fogja az ő fület. És hogy ez a nagy trombita-szó minden mélyebb hatás nélkül fog elhangzani, az bizonyos.

AZ „ARADI KÖZLÖNY“ TÁRCZAJA.

Január 16.

Visszapillantás a lefolyt szini idényre.

A kezdet nehézségei tul vadnyak; a szini idénynek is eljutottunk felére; időszerű tehát, hogy egy kissé komolyabban foglalkozzunk ezen — úgy szólva — egyetlen műintézetünkkel, a melynek létesítése anyai áldozatot igényelt. És ha igazságos kritikát akarunk gyakorolni, akkor előre is jelezhetjük annak szomorú eredményét. Csakunk azonban nem a kritika; — ez csak eszköz, a melynek igénybevételével a hiányokat, a gondatlanlágot, felületességet és könnyelműséget akarjuk feltárni, hogy a seb fátyol ériátésével lehetővé tegyük a javulást, vagy ha úgy tetszik, a javítást.

Hogy valamely színház mennyiben felel meg a hozzá kötött várakozásnak? ennek normalis viszonyok között legmegfelelőbb criterionja — a közönség. Ha a színháznak tömeges látogatása állandó, — akkor biztos jele ez annak, hogy a színház híven és lelkiismeretesen oldja meg feladatát. Nálunk azonban két körülményt kell figyelembe venni. Az első az, hogy közönségünk hossza: időn át nélkülöztes színházat; természetesen tehát, hogy az éhes embert jellemző mohósággal akarja mintegy kárpótolni magát a mult évek nélkülözéséért. A második körülmény pedig az, hogy közönségünk par excellence műszerető, de egyszersmind

Nem tagadható azonban, hogy a a pénzügyminisztereknél eme szokott ellenzéki szónokoknak, kik ma már ott álltak volna, hogy nem tudnak mondani semmi újat, hanem régi beszédeiket veszik elő, s azokat visszrafelé reczitják el, nehogy fölismerje valaki. Szapáry azonban segített rajtuk, s a szónoklatok atmoszherájábs némi friss fuvalom érezhető. Csak azt nem tudja megmondani egy se, ma se: hogy lehetne jobbá tenni a rozsz mérleget? — Ezért pedig halás lenne Szapáry. Csak egy oly jelentékenyebb dologra mutassanak rá, amit törülni lehet, anélkül hogy a megtakarítás által okozott kár nagyobb ne legyen, mint a haszon.

Algha van a parlamentben számított és takarékosabb ember Szapárynál. Összes kiadásainkban algha találhatnánk egy krajczárra, mely ne lenne meghányva-veve. De mikor hát el voltunk maradva a retentás? És hol nem kerül pénzbe a hallandó!

A mi kárörvendő ellenzékünk kivételével, a világ pénzügyi szakemberei nem tudnak rajtuk eléggő csodálkozni. Mert hiszen itt nem arról van szó, mint a művelt államoknál, hogy „fontartsuk magunkat“, hogy „lépést tartunk“ a haladókka. de arról, hogy utolérjük őket. Mikor kétszeresen, háromszorosan kell abrakolni. Utol kell pedig őket érniük azért, mert különben mindig későn érkezünk, mikor már oszlik a vásár, s a kinek eladója volt, már megvette. — S ime, dacára annak, hogy ma még mindenütt előtünk rakják zsebre a hasznót és félerővel járnak, mérlegük még se jobb, mint a miénk. Nagyobb pénzügyi eredményt nem tudnak felmutatni. A deficit megvan mindennél, még nagyobb is, mint a miénk. Hát aztán bámulszanak persze. Azt kérdetik, hogy kitől vettük az ürdögöt, a milyenne ők is szeretnének szert tenni? Csak a mi ellenzékünk nem látja fától az erdőt, csak ő kacag kárörömében, pedig higye el: még mindig nagyon sok az irigyelni valója.

Arról is legyen meggyőződve az ellenzék, hogy azért nem bukunk meg. Nem minden állomás egyforma. Egyiket kisebb erővel, kevesebb bajjal elérhetjük, mint a másikat. Néhol alagutat kell turni, néhol szerpentinál építeni, néhol meg sima a tér. Hát majd érünk meg olyanra is. A beszéd elrepiül, de megmarad a tett, hogy még évszázadok múlva is beszéljen. A mai kormány alkotásai élni

műértő közönség, a minőt kevés vidéki város mutathat fel; ennek a mi jó közönségünknek egyik fő jellemvonása: a szellemi élvezetek iránti szüköslet; — és ebből kifolyólag a műpártolás. Közönségünk azt fényesen bebizonyította a mostani szinidény alatt is. Egy egészen idegen embernek oly mérvben előlegezte jóakarátát, a minőre a legvérmesebb reményekkel maga az illető sem számított. Megelégedett a „szinidényi jelentés“ben tett ígérettel, és elhitte, hogy az ígért meg is fog valósulni. A kis- és nagy-bérlet oly fényesen „ütött be“, a mi által az egész idényre biztosítva lett a társulat existenciája; a napi színházlátogatás pedig még minket aradiakat is meglepett állandóságával.

Ily valóban ritka kedvező auspiciumok alatt kezdte meg működését Krecsányi. Számtalanszor adta magát elő az, hogy este félbétkor már minden jegy el volt adva. Idegenek pedig igen gyakran csak úgy juthattak be a színházba, ha előre gondoskodtak jegyről.

A figyelmes szemlélő azonban észrevehette azt, hogy ma már egy kis változás állott be; mely körülményről Krecsányi is tudomást vehetett. . . . a cassa átvételénél. És ha a figyelmes szemlélő egyttal komolyan gondolkozó is, — akkor okvetlenül reá jön az ezt előidéző okokra. Ezen okokat felfedezni első sorban is Krecsányi érleke, a mit ha elmulaszt, bizonyára meg is bánja.

s beszélni fognak, de vajon ki hallja már akkor a maiellenzék kárörvendő kacagását? . . . . .

G. B.

A képviselőház pénteki ülésén egy esomó szöbhal és antisemita szónoklat után Tiszta a miniszterelnök szölat fel s ez lön az ülés kimagoló momentuma. A miniszterelnök főleg Horánszky Nándor beszédével foglalkozott. Horánszky ugyanis a nemzetiségi kérdést mint veszedelmet és a kormány bünét állította oda. A kormányelnöknek erre adott válasza nagy jelentőséggel bír. Kijelentette, hogy a nemzetiségek zöme ellen hazugság szempontjából nem lehet kifogást tenni s kijelentette azt is, hogy a mint kötelességének tartja minden túlzó követelés visszautasítását, úgy viszont nem engedhet a magyar chauvinizmus követeléseinek sem. Azt hisszük, hogy e kijelentés hivatva van minden oldalon megnyugtatót kelteni. Azoknál is, a kik az ellenzék híreléséi alapján a nemzetiségi kérdést akútnak gondolták. de a nemzetiségeknek is, s főleg ezekre nézve feltétlenül súlyt arra, hogy megértsék a kormányelnök szavainak horderejét.

Ez okból a kormányelnök beszédét egész terjedelmében közöljük, s kérjük is pártunk és lapunk barátait, hogy huzdításik megolvására azokat, a kiket első sorban illet.

Még egyszer az 54. §.

* A midőn a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat terjedése a sajtóban megjelent, az ellenzéki expresseioné siettek azt észrevételeikkel kísélni. Az észrevételek, természetesen az ellenzéki álláspontnak megfelelőleg, a kormány ellen voltak irányozva. A nagy sietségben azonban megfelejtettek a jó kritika lényegéről: arról t. i. hogy a törvényjavaslatot tanulmány tárgyává tegyék és a gyakorlati élet t pasztalataival összehasonlítsák. De e mulasztást, ami különben a kritika megjelenését kösletette volna, pótolni kellett valamivel, nehogy az ellenzéki észrevételek elmaradása folytán a közvélemény csak egy napig is jónak tartsa a törvényjavaslatot.

Az ellenzéknek újabbkori tradícióihoz híven a felületes átolvasás után az 54. §-ban aztán találak oly anyagot, a mely tetszetős szinben a leghangzatosabb phrasis felhasználásával alkalmas fegyvernek mutatkozott a kormány lerántására.

Közrebocsájtották a bírói függetlenség megátámasztását, mely phrasis bejárta az országot, a törvényhatóságok termet, a lapokat, és mindenütt a legvehemensbb vitákat provocalta.

Az ellenzék coriphousai pedig

Ezen okok egyik legfontosabbja: a repertoire.

A midőn szivesen elismerjük, hogy Krecsányi a vidéki legjobb eröket gyűjtötte maga köré, és társulata nagyon kevés kivánni valót hagy fenn; ugyanakkor és éppen ezért kétszeres beszámítás alá esik azon eljárást, melyet a műsor összeállításánál követ. Mintha szándékosan követne oly rendszert, mely okvetlenül a közönséget a színházról elidegeníti.

Mint műértő, tudhatná Krecsányi azt, hogy valamint a legjobb élcz is csak az első hallásra nevetett meg, úgy a bohózat is az ismétléseknél elveszti mulatóttó erejét. És mégis „A sabin nöket“ — „A nőemancipációt“ — „Egy daláriünpelyt“ stb. háromszor-négyszer adja elő, nem gondolva azzal, hogy vannak idénybérői, a kik mindennapra kibérelték helyüket. Nem riad vissza egy rémdrámának: „Bukovnak“ harmadszori előadása által az aradi közönség jó izlése ellen valóságos merényletet elkövetni. Rövid időközökben a jobb darabokat annyiszor ismételteti, hogy vonzerejüket elvesztik, holott nagyobb időközökben sikerrel ismételtethné. Tapasztalhatta azt is Krecsányi, hogy a jobb darabok többszöri előadása alkalmával igen gyakran még a bérlet közöl is többen elmaradtak; mely körülmény maga elegendő lett volna arra, hogy annak oka felől elmélkedjék.

Pedig éppen a repertoire dolgában volt felette könnyű a helyzete; mert a két évi színházi szünet alatt alkotott és társulata

megelégedetten nevettek markukba, látva azt, hogy mint kaptak a maszlaga . . . még az ügyvédek is.

A nagy hullámokat vert szö- és toll-harcban az volt a legnevezetesebb, hogy nem a praxis anyagi földjén mozogott, hanem felismerkedett a doctrinacérség magas spherájába, s onnan szörtá villámai Jupiter fulminánsként a halandó kormányra és annak mameluk seregére.

Pedig egy kis körültekintés nem ártott volna. Nem ártott volna, ha a felzúgatásra szánt cizkék megírása előtt a hangadó publicisták a Sebestyén-teren levő kir. tábla kapuja alá egy kissé benéztek és ott a fegyelmi senatus fekete táblájára kifüggesztet bejelentéseket figyelmezteték.

Ott megláthaták volna azt a furcsa jelenséget, hogy nem mulik el egy hét sem anélkül, hogy ez a fekete tábla újabb nevekkal meg ne teljék a törvénykezés nagy apparatnából.

Láthaták volna ott törvényszéki bírákat, járásbírókat, albrókat, jegyzőket, aljegyzőket és a dii minorum gentium több tagait.

A napi lapokból pedig megtudta a nagy közönség is, hogy ezen jó urak nem azért kerültek a fekete táblára, mert talán nem elég alázatosan köszöntek a főispánnak, vagy nem szavaztak a kormánypárttal, — hanem azért, mert kisebb-nagyobb vétéseket követtek el: sőt némelyik olyant is, amiért az ügyvédnek cassálják a diplomáját.

Tapasztalhattuk azt is, hogy a testületi szellem, a mely a törvénykezésnél elég jól kifejtődött, igen sok esetben elsimít oly dolgokat, a miknek nyilvánosságra jutása méltó felháborodást szölné. A fegyelmi bíróságok pedig az elöbök kerülő ügyekben nagyon is szeliden ítélnek; a mit az is bizonyít, hogy a hivatalból vádló államügyész nagyon sürüen appellál.

Szóljunk talán azon esetekről is, a mik nem látják meg a fekete táblát? Elég e tekintetben arra utalunk, hogy az egyes törvénykezési kerületekben ügyvédek, peres felek, és még a nem érdekelt közönség is tele van panaszszal a bíróságok ellen.

Nézünk körül ide haza; találunk itt is eleget, a minek nem úgy kellene lenni. És tudomással is bír arról mindenki, csak az igazságügyi kormány nem.

Sokat beszélhetnének a törvényeszi elnökök is; sőt maguk a bírák is.

Mindezekből azonban nem akarunk vádat emelni bíróságaink ellen. Távol

által betanult s máshol már előadott darabokat nálunk mint ujakat érvényesíthette; úgy, hogy tulajdonképen az egész szezson alatt csak egy új darabot adott: „A sötét pontot“, a melynek előadásán azután meg is látszott, hogy csakugyan új volt.

A miket eddig nálunk új darabként eladott, vagy még elő sem adott, mint „A z ember tragédiáját“, azokat már a mult években a harmadrendű vidéki szinpadokon előadták. E szerint tehát a repertoire hiányosságát egyáltalán nem mentheti azzal, hogy sok a tanulni való.

Az aradi közönség nem rajong az újdonságért, csak azért, mert új; habár méltán megkövetelheti, hogy az újabb szini termékekbe is be legyen mutatva néhány — a javából. Közönségünk a jó tőn-magáért szereti, ha nem is új. De azt jogosan elvárhatja, hogy a műsor összeállítására a kellő gond és tapintat fordítassék.

Hány kitünő szömmü, dráma, és ha vigjáték kell, hogy például a „Mukányit“ hozzuk fel, — van a „régiek“ közöl, a miknek szinrehozatalában miudonesetre több élvezet található, mint a Bukov és Hinkó fele darabokban.

A miket itt most csak a főb vonásokban jelezünk, ezt a közönség, különösen a bérlet közönség érdekében tetük, melynek köréből nagyon sokfelől hallottuk a legcélsőbb kifakadásokat; a miket jószulcsát meg is méltányoljuk; a melyek valoban tapasztalásig, hogy ne mondjuk haláltság a közönség jóakarátát ekként viszonzói.

legyen tőlünk. Istennek hála van elég tiszteltreméltó kivétel.

Éppen bíróságaink iránti tiszteletből szeretnők, hogy ama bizonyos fekete tábla mindig úresen maradjon. Ennek eléréséhez visz közelebb egy lépéssel az a nagyon kikiáltott 54. §.

Mert a főispánok ellenörködése által a törvénykezésről személyi és ténykedési tájékozást nyer az igazságügyér, a mi által alkalma is nyílik az észlelt bajok gyökeres kiirtására; és mert az egyesek is tudatában lévén annak, hogy tölük egészen független közeg ellenörködése alatt állanak, a kinek elnézésére nem számíthatnak, jobban fognak óvakodni visszaélések elkövetésétől és kötelességüket is jobban fogják betölteni.

Ebből áll az 54. §. practicus lényege és haszna. Ez pedig a bírói függetlenséget nem érinti; nem befolyásolja a legkisebb mérvben sem a bíró cognitívót, melyre nézve a bíró ezután is csak a saját lelkiismeretére fog hallgatni.

Tulzás tehát és csak phrasis azt állítani, hogy az 54. §. a bírói függetlenséget támadja meg.

És csak örvendhet az igazságot kereső nagy közönség, ha nem lesz kiszolgáltatva némely bíró önkényének, és ha tudja azt; hogy a bíró sem követhet el visszaélést megtorlatlanul; és hogy van az államnak egy oly organuma, mely Justitia papjait is ellenörzi.

Mert valljuk meg őszintén, hogy úgy a felek, mint az ügyvédek, a legtöbb esetben a tapasztalt visszaélésekről mélyen hallgattak, nem panaszkodtak az illető fórumon, — mert nem akarták a bíróságok ellenséges indulatát maguk iránt felköltetni, bölcsen tudván:

„Plus valet favor judicis, quam „lex codicis.“

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése jan. 16-án.

Elnök a jegyzőkönyv hitelesítése után bemutatja Pozsony város feliratát a köztörvényhatóságokról és községekről szóló törvényjavaslatok mellőzése iránt, — továbbá a temesvári ügyvédi kamara feliratát az előbbi törvényjavaslat 54. §-ának elhagyása iránt.

Tiszta Kálmán miniszterelnök betervezi a szemeses köthartyalok (trachoma) terjedésének megállításáról szóló törvényjavaslatot indokolásával együtt. — A törvényjavaslat ki fog nyomtatni, szöszoztatni és előzetes tárgyalás végett a közigazgatási bizottsághoz utasítatik.

Elnök: Következik a napirend: az

Ugyanez alkalomból megapostropháljuk a szini-bizottságot is, melynek feladata és magasabb hivatása az, hogy idejekorán vessen gátot a szinigazgató olyan működésének, a mely a műpártolás megsemmisítésére vezet; és másrésztöl vegye oltalmába azon közönség érdekét, a mely az idénybérletnek előre törtéüt lefizetése által a szinigazgató önkényének van kiszolgáltatva; és ne engedje, hogy silány fércművek gyakorisámtóléslet kelljen drága pénzén megvásárolnia.

A többi „okok“-at ezuttal nem szelöztetjük; de több szakembertől halottuk azt, hogy oly gyenge és tiszta hanggal nem rendelkező tenorista, minő a mostani, — Aradon hly hosszú ideig még nem volt; — a ki hozzá mindig rekedt.

Befejezésül pedig egy kérdést kocszátunk az igazgatóhoz: a két operetteprimadonnának indispositiója idejére hogyan akar intézkedni? Nem gondolt-e kissegitésül növérrére, a ki régi kedvence közönségünknek?

Fővárosi csevegés.

(A szögyöny kanári madár. — Hiba rekedt begedüs. Két lovas contortabók. — Ki less az intendans?)

A kis lánykának sok a dolgot. A kötés, himzés, harisnyafüldözés oda van vagy a szoba valamelyik sarkába. A kicsi kanári madár hasztalan fityörész, hasztalan énekel. — az, ki maskor reggelenkint oly gondosan tisztogatta kalitját, annyí figyelemmel adott kendermagot s friss vizet, ma rá se tekint.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Január 15.

	Pénz	Aru		Pénz	Aru		Pénz	Aru	Záloglevelek.	Pénz	Aru
M. kir. aranyár. adóment. 4%	100.10	99	Magy. orsz. bank részvény-társaság	—	— 50	Pesti közuti vaspálya	460	463	M. földhitelint. papírréték 5 1/2%	102.75	105.50
" papírradékok adóment. 5%	88.95	89.90	Oszt. magy. bank	278.30	279	Pesti közuti vasp. élvezet jegyek	530	533	" " " " " 5%	101.50	102
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	147.75	148.40	Oszt. magy. bank	860	865.10	Budapesti III. ker. takarékp.	330	333	" " " " " 4 1/2%	95.25	95.75
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	130	131	I. magy. iparbank	144	146	Országos központi	75	77	" " " " " 5%	127.25	128
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	98.75	99.25	Pesti keresk. bank	563	565	Pesti hazai első	437	439	" jelzálogbank 5 1/2%	101.50	101.90
M. 1873. kel. ár. v. ez. (els.) adóment. 5%	127	127.50	Bécsi bizt. társulat	200	202	Egyesült Budapest fővárosi t. t. k.	5950	6000	Kisbirt. orsz. földh. int. 5 1/2%	99	99.50
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	108.75	109.50	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	198	200	Magyar ált. takarékp. részvény	435	440.50	Oszt. magy. bank o. é. 4 1/2%	102.25	102.50
M. kir. nyereség-kölcsön 100 frt	118	118.50	Első magy. általános bizt. társ.	3040	3065	Alagut	88	89	" " " " " 4 1/2%	101.15	101.45
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	127.75	128.25	Fonciere pesti bizt. társ.	67	69	Általános waggon kölcs. társaság	148.50	149	" " " " " 4 1/2%	99	99.30
M. k. földm. kötvények 5%	103.50	104	Magyar-francia bizt. társ.	—	— 200	"Franklin"-társulat	78	89	Pesti m. keresked. bank 6%	103	103.50
" " " " " 1867. zárad. 5%	103.75	104	Pannónia viszb. társ.	740	750	Ganz és társa vasó. és gépgyár	204	206	" " " " " 5 1/2%	101.50	102
M. k. földm. kötvények temesi 5%	103.75	104.50	Concordia malom	590	600	Gschwindt-féle szeszgyár	760	770	Albina tak. és hitelint. 5%	99	99.50
" " " " " 1867. zárad. 5%	103	104	Első budapesti malom	1315	1325	Gyapjum. és biz. I. magy.	400	405			
M. k. földm. kötvények horvát-országi 5%	102.75	103	Erzsébet malom	262	265	Keresked. épülete	265	270			
M. k. földm. kötvények erdélyi 5%	103.50	104	Hengermalom	659	666	Könyvnyomda "Atheneum"	600	—			
" " " " " erdélyi jelz. urb. vá. (100 forint) 5%	95.50	96	Luzia malom	314	316	Pesti	560	570			
Szőlőszemavált. kötv. (100 frt) 5%	98	99	Molnárak és sütők malma	437	439	Köszénb. és téglagy. (Drasche)	1025	—			
Pest városi kölcsöne 1870 évből 6%	106	106.50	Pannónia malom	1010	1035	Nemzetközi waggon-kölcsön-részv. társaság	218	220			
" " " " " 1871. évből 6%	107.50	108	Viktoria malom	310	320	"Adria" m. tengeri hajóz. részv. t.	82	83			
Budapesti f. v. 1880. kölcsöne 6%	99.50	100.50	Molnárak és sütők malma	185.50	186	Alföld-fiumei vasút 5%	185.50	186			
Budapesti b. bankgy. részv. 5%	100	100.50	Pannónia malom	178	179	Báttaszék domb-zákány vasút 5%	178	179			
Magy. ált. h. tellbank	283	283.25	Viktoria malom	131.50	132	Déli vasút 5%	131.50	132			
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	110.50	111.50	Molnárak és sütők malma	174	173	Erdélyi vasút 5%	174	173			
Magy. lez. és pénzváltó	81	81	Pannónia malom	178.25	178	Győr-sopron-ebenfurti vasút 5%	178.25	178			
			Erzsébet malom	147	148	Kassa-oderbergi vasút 4%	147	148			
			Hengermalom	171	172	Magyar galicziai vasút 3%	171	172			
			Luzia malom	164	165	M. ny. v. (sz. győr-grázi vasút 3%)	164	165			
			Molnárak és sütők malma	267	268	Oszt. áll. vasút 3%	267	268			
			Pannónia malom	—	— 50	Pécs-barcsi vasút 3%	—	— 50			
			Viktoria malom	250.50	251	Tisza-vidéki vasút 3%	250.50	251			
			Molnárak és sütők malma			Oszt. dunagőzhajózási társ. 3%					
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								
			Viktoria malom								
			Molnárak és sütők malma								
			Pannónia malom								

Aradi „Széchenyi”-gőzmalom részvény-társaság.

Tartozik. Mérleg számla 1885. decz hó 31. Követel

Telek számla	50000	Részvény befizetési számla	288200
Épület számla	140000	Aradi első takarékpénztár	40000
Gép számla	70000	Váltó számla	105057 86
Malom felszerelési számla	60000	Tartozás számla	158055 83
Iroda-butorzat számla	900	Kezességi számla	2790 28
Kocsik, lovak felszerelési számla	1650	Osztalék számla	614
Üzleti szerek számla	6000	Jutalék számla	37 51
Villanyvilágítási számla	4000	Munkások betegalap számla	193 75
Biztosítási díjak számla	17262	Tartalék kétes követelésekre	15000
Értékpapír számla	533 50	Tartalékalap gépek, eszközök és felszerelés értékesítésként számla	20000
Váltótárca számla	12591 13	Tartalékalap számla	78137 90
Örlemény számla	193908 61	Nyeresség tartalékalap számla	40000
Buza számla	94413 55	Nyeresség és veszteség számla	
Adóok számla	25224 84	Átvitel a múlt évről	26578 34
Pénztári számla	5392 15	ez évi tisz a nyeresemény 134210 31	160788 65
	908875 78		908875 78

TENNER ÁRMIN,
vezénylő igazgató.

FRÄNKEL VILMOS,
könyvezető.

Tisztelt közgyűlés!

Törvényes köteleységünkhez híven van szerencsénk jelenteni, hogy a társaság ügykezelését átvizsgálván azt tapasztaltuk, hogy az minden tekintetben az alapszabályok intézkedéseinek, valamint a t. részvényesek érdekeinek megfelelő volt.

As Önöknek elterjesztett 1885 évi december hó 31-én lezárt mérleget megvizsgáltuk, és azt a legszigorubb rendben vezetett könyvekkel megegyezőknek találtuk, mely alkalommal meggyőződünk, hogy a becslések és az értékek meghatározása körül a helyes kereskedelmi elvek és a törvény határozatai kellő figyelembe vétettek.

Bátorkodunk tehát indítványozni, hogy az

előterjesztett mérleg jóváhagyassék, és határozza el a t. közgyűlés: miszerint az igazgató-választmány ajánlata értelmében 60 frt részvényenként osztalékkul kifizetessék; továbbá hogy 6862 frt 10 kr. a tartalék-alap és 20,000 frt a nyereségtartalék javára fordítsasson és 21,666 frt 60 kr a nyer- és vesz-számlára átvetessék.

Végre kérjük az igazgató-választmány és az igazgatóságának a kiemelt felmentést megszavazni.

Aradon, 1886. évi január hó 9-én.

A felügyelő-bizottság:

BING BERNÁT,
elnök.

KOHN S. N.

HERZ ANTAL.

Nevelőnők

kik Angol- és Franciaországban működtek, kitűnő zongorajátzók és a nevelés befejezésére különösen alkalmasak, nevelőnők nyelven tökéletesek, zenében kitűnők, kik fiatal gyermekek nevelésével előszeretettel foglalkoznak; angol nők, kik a francziát tökéletesen bírják, francozia nők, kik a zenében tökéletesek.

Német, francia és angol bonnokat kitűnő bizonyítványokkal és szerény igényekkel a legjobb tan- és nevelő erökét lelkiismeretesen ajánl.

Reisner Mathild asszony
elhelyező intézete, Bécs, I. Goldschmidgasse 9.
Képviselve: Arad, kápolna-utca 4. sz.
18-9. I. emelet.

MEGHIVÁS.

Az Arad-körösvölgyi és az Arad-csanádi vasut részvény-társaságok közgyűlései e két társulat egyesülését elhatározván, az egyesülés folytatás szervezendő „Aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaságának” alapszabályai 60. §-a értelmében megtartandó rendkívüli

alakuló közgyűlésre

mindkét társulat részvényeseit ezennel meghívjuk.

Ezen közgyűlés Aradon, a két társulat igazgatóságainak hivatalos helyiségében 1886. évi február hó 20-ik napján, d. e. 10 órakor fog megtartatni.

A közgyűlés tárgyai:

- Az igazgatóságok jelentései a két társulat egyesülése és pénzügyeinek rendezése tárgyában.
- Az új társulat részére készített alapszabályok tárgyalása.
- Az igazgatóságnak az alapszabályok 60. §-a értelmében leendő alakítása, illetve két új igazgató választása.

Ezen közgyűlésen mindazok a kik eddig is az Arad-körösvölgyi, vagy az Arad-csanádi vasutak részvényesei alapszabályai szerinti jogokat az eddigi módon gyakorolhattak.

Minden részvény birtoka egy szavazatra jogosít, ezen jog gyakorlására azonban megkivántható, hogy a részvények a még le nem jött szavazatokkal legfeljebb 14 nappal a közgyűlés napja előtt a társaság pénztárána letétessenek. — A közgyűlésen a részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy írásbeli, szabályos meghatalmazottal, azaz azaz részvényes, mint meghatalmazottja által gyakorolhatja. — Egy részvényes azonban egy ily meghatalmazottal többet el nem vállalhat.

Aradon, 1886. január hó 16-án.

Atzél Péter, Lonovits József,
az arad-körösvölgyi vasut rész- az arad-csanádi vasut részvény-
vényta rraság elnöke társaság elnöke.

Tanoncznak

felvétetik egy jó házból való fiu

„Széchenyi irodalmi intézet”

könyvnyomdájában

Aradon, főtér, Hermann-udvar I. em.

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudat adni, hogy

szerdán, f. é. február hó 3-án,

délelőtt 8 órakor

a tek. városi kapitányi hivatal egy közegének jelenlétében, úzlethelyiségemben, Kossuth-utca 82. sz. azon

Zálogtárgyak

melyek lejáratok ki nem váltattak, sem elzárolási határidejük meg nem hosszabbítottak, a legtöbbet igényelők készpénz fizetés mellett el fognak adatni.

Arad, 1886. január hóban.

67-13

Weisz Dávid.

408 kh. 1886.

Hirdetmény.

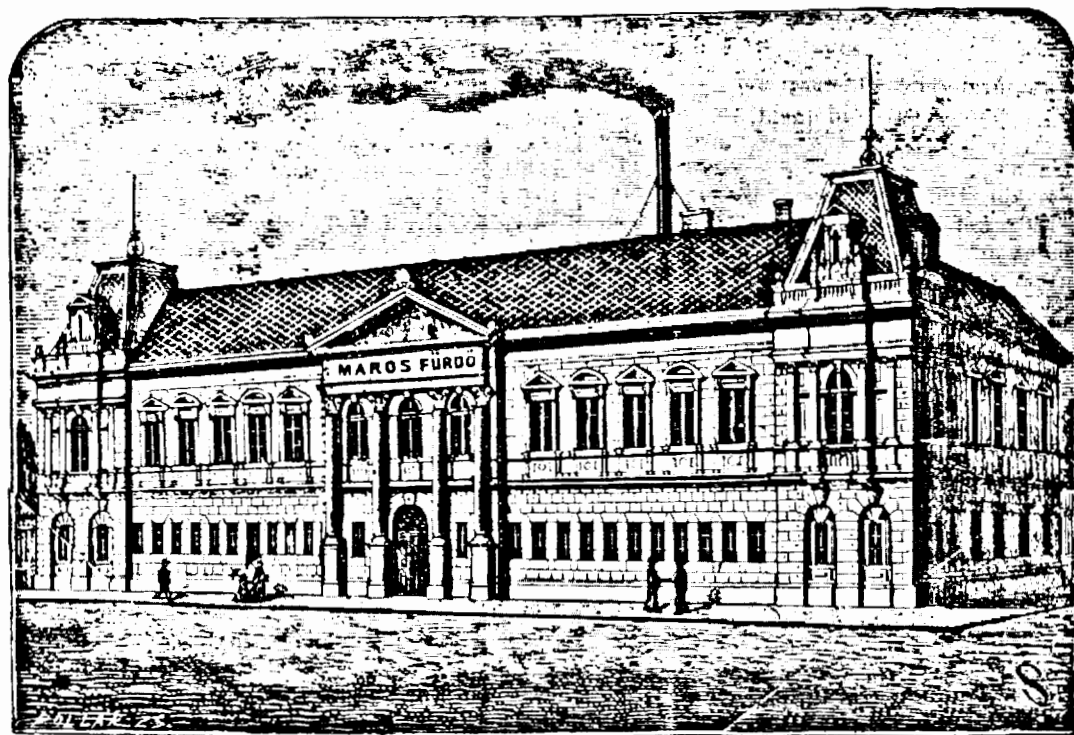
A m. évi decz. hó 20-án ez évre a kap hivatal mellé megválasztott iparhatósági megbízottak közül Bettelheim Vimos megváltozott körülményei folytán leköszönvén, lemondása, mivel az már a m. évben mint iparhatósági megbízott 1 évig működött, az 1884. évi XVII. t. cz. 192 §-a 3. pontja értelmében elfogadtatott, s helyette egy más iparhatósági megbízottnak beavasztása rendeltetik el.

Ennélfogva az iptartóv. 169. §-a s a umsg. földm. ipar és keresk. m. k. miniszteriumnak m. évi 52211. sz. a kibocsájtott rendelet alapján a kapit. hivatal az iparhatósági megbízottnak megválasztása végett az összes kereskedő és iparos urak folyó hó 24-én d. e. 10 órakor a városház kistermében minél számszerűbben leendő megjelenésére meghívattak azzal, hogy csakis oly kereskedő vagy iparos választható, ki legalább 15 frt III. oszt. kereseti adót fizet.

Arad, sz. k. vár. kapit. hivatala mint I fokú iparhatóság, 1886. január 15-én

Urbányi,
főkapitány

Az ó-kori népeknek a fürdést a törvény parancsolta, napjainkban: a műveltséggel karöltve járó tisztaság iránti érzékünk és egészségünk követelik.

Az élvezetek egyik legoicsóbb és legkellemesebb neme mely testünket felüdíti, zsbabadságnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebb teszi, vérünk rendes forgását előnyösen előmozdítja s lelkiünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja: a hetenkénti legalább egyszeri „fürdés.”

A fürdés, kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) követésében a testnek felbőre lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható nedvektől megszabadíttassék; ezáltal egészségünk biztosítottatik. Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget teheszünk,

SIMAY ISTVÁN

A MAROS GŐZFÜRDŐ

tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja

GŐZFÜRDŐ.

Egy személy-jegy . . . . . 70 kr.
10 db. bérlet . . . . . 6 frt - kr.
Egy deák- és katona-jegy 40 kr.
Egy gyermek-jegy . . . . . 30 kr.

MELEG FÜRDŐ.

(uszoda és zuhany használatával.)
Egy személy-jegy . . . . . 50 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 4 frt 50 kr.

USZODA.

Egy személy-jegy . . . . . 30 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 2 frt 50 kr.
Egy deák- és katona-jegy 25 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 2 frt - kr.
Egy gyermek-jegy . . . . . 20 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 1 frt 50 kr.
Az uszoda télen is használható, mután a helyiség fűtve, a víz pedig 20-22 fokra melegítve van.
Úszás tanítás . . . . . 3 frt - kr.

VIZGYÓGY-FÜRDŐ.

(a test edzésére.)

dörzsölés, masszírozás, uszoda, zuhanyok és a tornaeszközök használatával együtt.
Egy személy-jegy . . . . . 50 kr.
30 drb. bérlet-jegy 13 frt 50 kr.

VILLANY-FÜRDŐK.

Egy személy-jegy ruha nélkül 1 frt
10 db. bérlet-jegy . . . . . 9 frt

VAS- és MÓOR-FÜRDŐ.

Egy kettős szoba, kettős márványkádval, ruha és só nélkül!
Egy személy-jegy ruha nélkül 1 frt
10 db. bérlet-jegy . . . . . 9 frt 50 kr.

MELEG KÁDFÜRDŐK.

zuhanyval.
Egy I. oszt. márvány családi kádfürdő 3-4 személyre . . . . . 80 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 7 frt 50 kr.
Egy I-ső oszt. márvány-kádfürdő anyja és 2 gyermek részére 60 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 5 frt 50 kr.
Egy I-ső oszt. márvány-kádfürdő 1 vagy 2 személy részére 40 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 3 frt 50 kr.

Nyári hideg KÁDFÜRDŐ

zuhanyval.
Egy I-ső oszt. hideg kádfürdő 3-4 személyre . . . . . 50 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 4 frt 50 kr.
Egy I. oszt. kisebb hideg kádfürdő 1-2 szem. részére 25 kr.
10 db. bérlet-jegy . . . . . 2 frt - kr.
A kádfürdőkön kívül minden fürdő ruhával értendő.

Külön ruha díjak:

Egy törökös 3 kr., egy lepedő 7 kr., egy felöltő fürdő ruha 7 kr.

Pénztárnyitás

nyáron reggeltől 6 órakor: télen reggeltől 6 órakor.

A váróteremben hideg étkek és italok mérsékelt árk mellett kiszolgáltatók.

Szűrt Maros ivóvíz

eladásra is havi bérlet nyitattik. Előjegyzésni a pénztárnál lehet. Pipaszárak gőzzel való tisztítása igen jutányos áron elvállaltatnak.

„Egészség = ékesség.” — „Tisztaság = boldogság.”

SINGER

A „NÁDOR-SZÁLLODÁVAL” SZEMBEN.

SINGER

AMERIKAI
VARRÓGÉPEK
és
VASBUTOR
gyári raktára
SINGER L. S.

Aradi kereskedő 1886. óta.

A VARRÓGÉPEKHEZ
szükséges kellékek.

Mindenemű varrógépek javítása is eszközöltetik. Azonkívül ajánlom dusan felszerelt vasbutor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai HOWE, nevezetesen WHEELER & WILSON, SINGER, GROVER & BACKER és KÉZI varrógépek CSALÁDOK, nemkülönbön SZABÓK és CZIPÉSZEK számára.

Részletfizetésre is.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.